

ΘΕΑΤΡΟ

Ἡ χειμωνιάτικη περίοδος ἄρχισε μὲ δχι εὐχάριστα σημάδια γιὰ τὸ ἀθηναϊκὸ θέατρο. Τῆ στιγμῇ ἐκείνῃ τῆ μεταβατικῆ ἀνάμεσα σὲ καλοκαίρι καὶ χειμῶνα κυριαρχοῦσε στὴ σκηνή μας ἕνας πορνογράφος, ὁ Λετράς. Καὶ μὲ ἔργο δικό του, τὸ «Κατεβῆτε σὰς ζητοῦν» ἔκανα τὴν ἐναρκτήρια παράστασή του τὸ θέατρο Κοτοπούλη. Κι' ἂν χαρακτηρίζω τὰ ἔργα του σὰν πορνογραφήματα καὶ κάθε ἄλλο παρά ἀξία νὰ δίνονται σὸ κοινὸ μας, αὐτὸ χρωσιέται σὸ ὅτι ἡ ἐλευθεροστομία του κι' ὁ χειρισμὸς τῶν σεξουαλικῶν θεμάτων ἀπ' τὸ συγγραφεὴ αὐτὸν γίνεται μὲ τὸ σκοπὸ νὰ δώσει ἐπιδερμικὸ ἐρεθισμὸ στοὺς θεατῆς καὶ νὰ τραβήξει δημορικὰ τὸν κόσμο, μὲ τρόπο τέλεια ἀντιπνευματικὸ.

Αὐτὴ ἡ ἀντιπνευματικὸτητα κ' ἡ διάθεση τοῦ ἐνοπίστου εἶναι φυσικά κάτω τι ἀπαράδεχτο μὲ τὸ θέατρο καὶ τῆ λειτουργία του.

Μὰ δὲ στάθηκε πῶς πετυχημένη οὔτε ἡ δεύτερη ἐκλογή τοῦ θεάτρου Κοτοπούλη, μὲ τὸ ἔργο «Κάρμεν ἢ Χιτάνα». Θέλοντας νὰ δώσουν ἕνα «μεγάλο θέαμα», οἱ ὑπεύθυνοι κατόρθωσαν νὰ κάνουν ἕνα ἀλλόκοτο μίγμα θεάτρου καὶ κινηματογράφου, πρόζας, μελοδράματος κι' ἐπιθεώρησης, ὅπου πρωταγωνιστοῦσε ἡ μηχανοκρατία τῆς λαχανιασμένης περιστροφῆς τῶν σκηνηκῶν τοῦ κ. Ἀνεμογιάννη. Τὸ μηχανοκρατικὸ τοῦτο πνεῦμα ἐκμηδένισε κάθε ἄλλο παράγοντα τῆς παράστασης. Ἄλλως τε ἡ «διασκευὴ» τοῦ κ. Καραγάτση σὲ ἰσπανο-ἑλληνικὴ γλῶσσα πολὺ λίγη σχέση εἶχε μὲ τὸ ἔργο τοῦ Μεριμέ κι' ἔγινε μονάχα γιὰ νὰ χρησιμεύει σὰ δάθρο τῆς ἐπίδειξης τῶν σκηνηκῶν. Μ' αὐτὸν ὅμως τὸν τρόπο, ἔχτος ἀπ' ὅλα τ' ἄλλα, οὔτε τὸ «μεγάλο θέαμα» ἐπιτελέστηκε γιὰτὶ τοῦ λείπανε τὰ στοιχεῖα τοῦ γνήσιου εἶδους.

Τὸ Ἐθνικὸ Θέατρο ἔδωσε τὴν κωμικὴν τοῦ Σαίξπηρ «Τὸ ἡμέρωμα τῆς στρίγγλας» («Ἡ στρίγγλα ποὺ ἔγινε ἀρνάκι» κατὰ τῆ μετάφραση τοῦ Καραβαίου). Στὸ ἔργο του αὐτοῦ, (παρμένο ἀπὸ δύο ἄλλες κωμωδίες κι' ἕνα παραμῦθι), ὁ μέγας δημιουργὸς βρίσκεται σὲ μιὰ στιγμῇ παιγνιδιαρική διάθεσης, ποὺ γελᾷ μ' ὅλους καὶ μὲ ὅλα. Ἕνα παιγνίδι εἶναι, γραμμένο ὅμως ἀπὸ μοναδικὸ χέρι, ἔτσι ποὺ ἀπλώνεται ἡ χάρις του εἰς τὴν τελευταία γωνία τοῦ θεάτρου κ' ἡ ἀστραφετῆ του φράση, σὸ φτερωτὸ τῆς

πέταγμα, ἀρπάζει καὶ σέρνει μαζί τῆς πολύδου τοῦ γάργαρα γέλιο καὶ τὴν εὐθυμία τῶν ἀνθρώπων ποὺ τὸ ἀκοῦνε. Μεγάλο λάθος ἦταν ἡ ἀβαιοσύνη νὰ κοπεῖ ὁ τόσο χαριτωμένος πρόλογος, ποὺ εἶναι ὀργανικὰ δεμένος μὲ τὸ ἔργο καὶ τὸ τοποθετεῖ στὴ σωστὴ του θέση. Κατὰ τ' ἄλλα ὁ κ. Ροντήρης ἀκολούθησε στὴ σκηνοθεσία του γοργὸ καὶ ζωηρὸ ρυθμὸ, χωρὶς ὅμως νὰ φτάσει τὴν ἀπόδοση σὸ ἀληθινὸ καὶ γνήσιο παιγνίδι ὅπως ἡ φύση τοῦ ἔργου ζητοῦσε καὶ χωρὶς νὰ μπορέσει ν' ἀπαλλαγεῖ ἀπ' τὰ ἐντυπωσιακὰ ἐξωτερικὰ «ἐμφῆ».